

Tánc lépést gyűjtött félszáz éven át

CSÍKVÁR Együd, Muharay, Pesovár indította el, és később maga is követendő hagyomány lett

Élete, akár egy szép tánc lépés, hibátlan mozdulatok sora volt. Talán nem is indulhatott volna másfelé, lehetőségeit eldöntötték már nagyszülei.

Balassa Tamás

Nagymamája, Sas Julianna, aki 1956-ban elnyerte a megye legjobb népi táncosa címet, és nagyapája, idősebb Csíkvár István asztalos, aki citerákat is készített, és aki maga is jó citerásnak számított. Édesanyjától is csak jót tanulhatott, Pinterics Katalin kiváló táncos hírében állt, és édesapja, Csíkvár István asztalosként szintén tovább lépett a napi munkán, és hegedűt, citerát, balalajkát készített.

Nem kellett mást tennie, mint a déli végekre születnie, Vízvárra, ahol 1932 márciusának idusától az anyatejjel szívta magába a hagyományokat. Innen csak néhány gyors csárdásnyira volt a csurgói Nagyváthy iskola, és annak legendás tornatanára és kollégiumi nevelője, Együd Árpád. A később legendássá vált pedagógus jó szemmel látta meg a fiatal emberben a lehetőséget, bevonta a Csokonai együttes munkájába, és ő vezette első gyűjtőújtára, 1951-ben Berzencére. Sőt felhők gyülekeztek akkor Magyarországon, jó alkalom a világos szépség, a népi hagyományok megőrkítésére.

Az országos kultúrverseny döntőjének zsűrijében Roboz Ágnes figyelt föl rá 1950-ben, és meghívta a színházművészeti főiskola táncszakára. Néprajztanára, Gábor Anna

mutatta be Muharay Elemérnek, akivel együtt egyenes útja volt az együtteseket instruálók közösségébe. Pesovár Ernő 1952-ben vonta be a táncgyűjtők munkaközösségébe. A jó szerencse és a tehetség néhány év alatt min-

denkivel összehozta, aki egy kicsit is számított e szakterületen. Somogyban, és mellette Szabolcsban és Vasban, budapesti peremkerületekben járta a hagyományos néptáncokat ismerő közösségeket, és gyűjtötte az anyagokat. Emel-

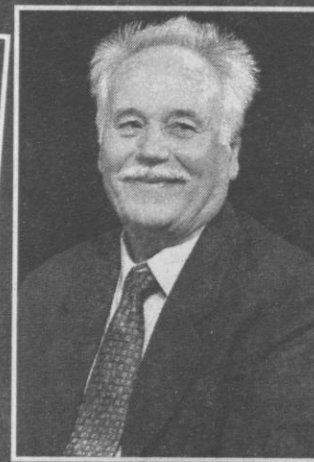
lett lejegyezte a népies műtáncokat, és a nyugati polgári contre-táncokat, divattáncokat is, olvasható szintén táncos lánnya, Csíkvár Tímea szakdolgozatában. Gábor fia népzeneusként, a Somogy menedzsereként és vezetője-

ként szintén nem tért le az útról.

A főiskola után a megyei tanács népművelési osztályára került. Kezébe vette a somogyi táncmozgalom sorsát, 1957-től Balatonszemesen szervezett képzéseket, 1962-

Gyűjtés közben 1954-ben; a Somogy Táncgyűjtésnek is alapítója volt

Csíkvár József ismert mosolya, amit sokan őriznek Somogyban

ben megalapította a balatonföldvári folklórfesztivált, 1979-ben létrehozta a Dudaiskolát, társalapítóként 1980-ban a Hajlik a meggyfa című népdaléneklési versenyt. Alapító koreográfusa a szennai Zselic, a kaposvári Somogy és a barcsi Boróka együttesnek. Ötletadóként közreműködött a népismereti tananyagrendszer kidolgozásában. Nyugdíjazásáig az SMK főmunkatársaként dolgozott, sorozatszerkesztője volt a fafaragásokat, dalgyűjtéseket összefoglaló kiadványainak.

Számos koreográfia kötődik a nevéhez a kutasai Betyár balladától a törökkoppányi Meggyűjtöm a csumát címűn át a háromfai Tollfosztásig. Az adatközlőket felkereső országjáró gyűjtéseinek sora végelethetetlen. Csak néhányat említek: bolhói Pásztortánc, buzsáki Libögös, heresznyei Makkhetes, kishyaláni Cepedli, nagytoldi-pusztai Kanásztánc, szennai Karikázó (Haja-donna, Lázi-Dombon.)

Csíkvár József néptáncpedagógusként és népművelőként csaknem hatvan éven át szolgálta a táncmozgalmat. Látva az életművet, e szolgálatért köszönettel tartozunk. A köszönet pedig nem más, mint az ismert dallamok és lépések ezrei, melyet ismerünk és használunk. Ahogy ő fogalmazott: „Hagyományos kultúránk fennmarad, ha utódainknak megtanítjuk..., hogy életük részévé váljon.”

E lépésekkel is csak dermedten-tétován állunk, hiszen Csíkvár József eltávozott közülünk. Tisztelettel búcsúztatták Kaposváron, a családja és a nagy család, egy mulhatatlan mozgalom sokasága.